

Metodická podpora k seriálu Čeština s Mínou a Týnou – Mína a Týna si hrají na Vánoce

Cíl lekce: slovní zásoba na téma Vánoce; tancovat; malovat; pomáhat

Věková skupina: 4–8 let

Slovní zásoba: tancovat; malovat; dárek; strom; pomoci; Vánoce; (dárky, stromy)

Větné konstrukce: veselé Vánoce; Pomůžteš mi?

Návrh her a aktivit:

Video – Mína a Týna si hrají na Vánoce

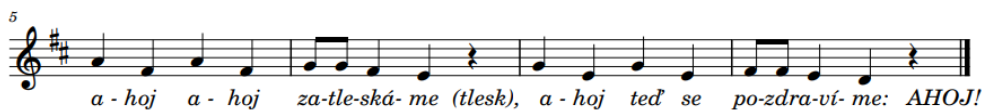
Přivítání (děti stojí v kruhu i s učitelem a dívají se na sebe):

Aktivita slouží k zahájení lekce, je pro děti rituálem, na který se mohou vždy spolehnout. Přivítání se mohou zúčastnit i děti, které si jej ještě nepamatují (zúčastní se alespoň pohybově). Melodie je lehce zapamatovatelná a děti se postupně učí text.

Lehčí varianta

Ahoj ahoj

Zuzana Nováková

Těžší varianta

Dobrý den

Zuzana Nováková

Hlavní činnosti

- **Motýli** – Pohybová hra, opakování, sloveso pomáhat:

Cílem aktivity je rozhýbat se, zopakovat čísla a naučit se sloveso pomáhat. Učitel po třídě rozhází barevné papírky s číslicemi 1–6 (motýly). Může také připravit „překážkovou dráhu“ (= provaz, po kterém musí děti přejít, lavice, pod kterou musí děti podlézt), kterou musí děti překonat, aby se k „motýlům“ dostaly.

- Učitel se zeptá dětí, zda mu pomohou postavit překážkovou dráhu. Poté se jich ptá, zda mu pomohou sesbírat jednotlivá čísla. „Pomůžeš mi sebrat všechny čtyřky? Všechna čísla čtyři?“ Než dítě vyrazí překážkovou dráhu překonat, musí odpovědět: „Pomůžu.“

- **Na sochy** – Pohybová hra:

Cílem hry je rozhýbat se a poslouchat zpívaný český jazyk. Se staršími dětmi doporučujeme hrát hru s jinými českými písněmi – jakékoliv rytmické písně s českým textem, kdy děti odposlouchávají jazyk, ale zároveň se nenudí jednoduchostí melodie.

- Dětem pouštíme české lidové písně (Např.: Kočka leze dírou, Já mám koně, Skákal pes přes oves, Myšičko má). Pokud hraje hudba, děti se mohou pohybovat po prostoru. Když ale hudbu nečekaně pozastavíme, děti musí „zkamenět“ v té pozici, ve které zrovna jsou. Učitel chodí a kontroluje, zda se děti opravdu nehýbou. Pokud se dítě pohne, jedno kolo nehraje. Po opětovném spuštění písně se děti znovu mohou hýbat.

- **Malování vánočního stromu** – Výtvarná výchova, představení slovní zásoby, opakování:

Cílem aktivity je zapamatovat si sloveso malovat, naučit se poprosit a zopakovat si známou slovní zásobu. Učitel si připraví velký papír (A1), pastelky, lepidlo a vystříhané tvary srdcí a

hvězd.

- „Pomůžete mi prosím namalovat strom?“ ptá se učitel, ukazuje na kartu s obrázkem stromu a předvádí malování na velký papír. Děti malují strom a učitel to komentuje tak, aby několikrát zopakoval sloveso „malovat“. Po namalování stromu si děti chodí k učiteli pro hvězdy a srdce. Dítě dostane hvězdu nebo srdce, jen když o ně poprosí: „Prosím srdce.“ Děti lepí tvary na strom.

- **Malování dopisu pro Ježíška** – Výtvarná výchova, opakování

Cílem aktivity je zapamatování si slovesa malovat. Učitel si připraví pastelky, papíry a obálky. Aktivita je odpočinková a učitel získává prostor pro individuální práci s jednotlivými dětmi.

- „Namalujeme dopis Ježíškovi?“ Děti dostanou obálky a papíry. Každý namaluje, co by si přál od Ježíška, a učitel poté obrázky komentuje. Starší děti mohou zkusit na obálku napsat vymyšlenou adresu.

- **Jeden na jednoho** – Individuální práce, opakování:

Cílem hry je individuálně podpořit jednotlivé děti v zapamatování si obtížných slov. Učitel si připraví karty s obrázky slov, které jsou pro děti náročné.

- Učitel si k sobě volá jednotlivé děti (zatímco ostatní malují dopis pro Ježíška). Mezi dítětem a učitelem leží několik karet otočených obrázkem nahoru. Učitel s dítětem v rychlosti názvy obrázků zopakuje, poté karty zamíchá a otočí je obrázkem dolů. Učitel si vylosuje jednu kartu a tu dítěti ukáže. „Mluvit. Umíš vytleskat slovo mluvit?“ zeptá se učitel a dítě vytleskává. Poté se role obrací a kartu vybírá dítě. Kdo správně kartu vytleská, získává ji. Učitel dělá schválně chyby a ptá se dítěte, zda to dělá špatně, či dobře. Po vytleskání všech karet si k sobě učitel volá jiné dítě.

- **Dveře** – Výslovnost krátkých a dlouhých slabik:

Cílem aktivity je umět rozlišit krátké a dlouhé samohlásky. Učitel si připraví karty s probíranými slovesy (slyšet, rozumět, mluvit, mít, hrát, péct, umět, malovat, tancovat atd.)

- Učitel si stoupne ke dveřím. Vždy ukáže dětem jednu kartu: „Slyšet. Já slyším,“ ukazuje na sebe učitel. Poté slovo rozdělí na slabiky. „Sly-ším“. Při dalším zopakování slova učitel znázorní délku slabik – krátká: ťukne do dveří; dlouhá: pohladí dveře. „Sly“ (ťukne) – „ším“ (pohladí). Takto učitel prezentuje jednotlivá slovesa. Děti po učiteli nejprve akci opakují (o cokoliv dřevěného či dutého, kde je slyšet ťuknutí). Poté si učitel volá jednotlivé děti k sobě (druhé kolo stejných sloves) a zkouší s nimi aktivitu na dveře.

- **Má země je** – Hudební výchova, tvary názvů států v 1. a 2. pádu, opakování:

Píseň je vhodné upravit podle států, ze kterých pocházejí děti přítomné v hodině. Když se všechny děti naučí text, můžou jednotlivé sloky zpívat právě ty děti, kterým daná sloka patří.

Má země je

Zuzana Nováková

1. Má země je Česko, Česko, Česko,
já pocházím z Česka, z Česka pocházím.
2. Má země je Německo, Německo, Německo,
já pocházím z Německa, z Německa pocházím.
3. Má země je Ukrajina, Ukrajina, Ukrajina,
já pocházím z Ukrajiny, z Ukrajiny pocházím.
4. Má země je Polsko, Polsko, Polsko,
já pocházím z Polska, z Polska pocházím.
5. Má země je Rusko, Rusko, Rusko,
já pocházím z Ruska, z Ruska pocházím.

- **Co je pod číslem jedna?** – opakování:

Cílem aktivity je opakování. Učitel si připraví 2× 6 karet s obrázky probraných sloves. Dále si připraví pět listů papíru nadepsaných číslicemi 1–6.

- Učitel v rychlosti pojmenuje jednotlivé karty. Dá pod sebe vždy stejné karty tak, že mu vzniknou dvě řady karet. Vrchní řadu učitel sebere, a tak, aby děti viděly na obrázky, uloží každou kartu pod jeden list papíru s číslicí. Poté se učitel ptá vybraného dítěte: „Co je pod číslem jedna?“ Dítě hádá. Pokud dítě uhodne, učitel dítěti kartu dá. Pokud dítě neuhodne, pojmenuje učitel to, co bylo schované pod číslicí, a opět to listem papíru s číslicí přikrývá. Děti se po každém hádání střídají. Na konci hry jsou karty rozděleny mezi děti, které uhodly, kde je co schované. Učitel se jich ptá: „Jakou máš kartu?“ Děti si tak ještě jednou slovní zásobu zopakují.

Pracovní list

- **Krátké a dlouhé samohlásky:**

Učitel díky aktivitě zjistí, zda děti rozlišují délku samohlásek ve slabikách. S menšími dětmi je možné dělat pracovní list společně a jednotlivá slova si předvádět stejně jako v aktivitě „Dveře“.

- Děti vyslovují nahlas jednotlivá slova z pracovního listu. Pod každý obrázek poté zaznamenají pořadí krátkých a dlouhých slabik pomocí čárek a teček.

Rozloučení – stejné jako lehčí varianta přivítání:

Rozloučení uzavírá lekci a je stejně jako přivítání podstatným rituálem ohraničujícím dětem čas strávený učením.

Pomůcky: mnoho malých barevných karet s číslicemi 1–6; předměty na překážkovou dráhu; audiopřehrávač; papír A1; pastelky; lepidlo; papíry A4; vystříhané tvary hvězd a srdcí; obálky; karty s probíranou slovní zásobou; listy papíru nadepsané číslicemi 1–6; pracovní listy.

Autor: Bc. Zuzana Nováková, NPI

Toto dílo je licencováno pod licencí [Creative Commons \[CC BY-NC 4.0\]](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/). Licenční podmínky navštivte na adrese [<https://creativecommons.org/choose/?lang=cs>].

